

УДК 726:271.4-756](477.83-25)«18»:[72.012.1:72.071.1(477)«17/18»]

**ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКА ДУХОВНА СЕМІНАРІЯ У ЛЬВОВІ
ТА ЮРІЙ ГЛОГОВСЬКИЙ**

Лариса Купчинська

*науковий співробітник відділу наукових досліджень творів
образотворчого і музичного мистецтва*

*Інституту дослідження бібліотечних мистецьких ресурсів
ЛННБ України ім. В. Стефаника, канд. мистецтвознавства*

DOI: [https://doi.org/10.37222/2524-0315-2019-11\(27\)-19](https://doi.org/10.37222/2524-0315-2019-11(27)-19)

З огляду на актуальні проблеми часу у статті представлено матеріали, дотичні до історії архітектурного комплексу Греко-католицької духовної семінарії у Львові. Основу дослідження становлять праці відомих українських і польських вчених, архівні документи, карти Львова і графічні твори митців-графіків XIX ст., які зберігаються найперше у фондах Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника. Впроваджено в науковий обіг плани бокового будинку Греко-католицької семінарії у Львові, які підготував відомий будівничий першої половини XIX ст. Юрій Глоговський у 1826 і 1828 рр. Сьогодні вони зберігаються у Центральному державному історичному архіві України м. Львова і крацим чином відображають частину інтер'єру семінарського будинку, про яку нині є надзвичайно мало інформації. Будучи єдиними із відомих джерел подібного роду, документ проаналізовано дуже докладно. Окремо наведено причину їх появи. Крім того, детально розглянуто усі приміщення, які з огляду на вимоги часу впродовж двох років зазнали реорганізації. Підкреслено, що спадщина Ю. Глоговського є вагомим базисом у вивченні архітектури Львова.

Ключові слова: *Львів, Греко-католицька духовна семінарія, будівничий Юрій Глоговський, архітектура, плани семінарського будинку, історія.*

Львів — одне із найбагатших за кількістю та цінністю історико-культурних пам'яток міст України. До них належить архітектурний комплекс Греко-католицької духовної семінарії при вул. Коперника. Про нього сьогодні опубліковано чимало вагомих праць, зокрема А. Андроховича, В. Вуйцика, І. Крип'якевича, В. Січинського, В. Чернецького. Незважаючи на це, нині вдається знайти нові архівні документи, які доповнюють відому інформацію. Вони вимагають свого дослідження в контексті вже опублікованих даних.

Околиця, де розташовувалася Греко-католицька духовна семінарія, від найдавніших часів належала до малозаселених. Нинішня вул. Коперника у княжі часи лежала поза головними шляхами. Важливу роль у цьому відіграла багниста територія над Полтвою. У цьому місці з найдавніше відомих проходила Сокільницька дорога, що вела до Сокільник, села, яке згадується ще в 1392 р. [8, с. 217]. Ситуація частково змінилася тільки у XVI ст., коли через ріку побудували міст, знаний як Сокільницький, місто налагодило комунікацію з передмістям. Відтоді дорогу почали називати Широкою (нині — вул. Коперника). Вона швидко забудовувалася. Її поселенцями в основному були українці, які займалися різними ремеслами. Важливо, що з роками їхнє число лише зростало [10, с. 16, 30; 11, с. 225, 226].

У XVII ст. при вул. Широкий постав монастир сестер домініканок. Дослідники його історії стверджують, що на заснування монастиря пожертвувала землі та весь свій посаг Констанція Мондровичівна, перша ігуменя конвенту. Після пожежі, у 1627 р. монашки від сокільницького пароха Миколая отримали безпечніше місце, куди перенесли тіла померлих сестер. Там вони побудували монастир і костел св. Катерини Сененської. 11 травня 1732 р. він згорів від випадкового вогню. Відомо, що у 1764 р. вони володіли капіталом у розмірі 110 387 польських злотих [19, с. 520]. Із цим монастирем пов'язані імена багатьох законниць.

1 серпня 1782 р. монастир сестер домініканок зліквідували. На цей час його землі складалася із двох частин: давньої фундації К. Мондровичівної з костелом і даровизни від 29 листопада 1749 р. Теофілі Вишневецької з дому Лещинської [8, с. 221], вдови краківського каштеляна Януша Корибута-Вишневецького*. Власністю

* Княгиня Т. Вишневецька обдарувала монастир у 1723 р., а після того як стала вдовою, сама вступила до нього у 1753 р. [15, с. 235; 19, с. 521].

монастиря були три села: Збоїська (також Збоїща, нині — місцевість у Шевченківському районі Львова), Глуховичі і Гончари (нині — села Пустомитівського р-ну Львівської обл.). Відповідно до декрету від 28 лютого 1782 р. усе його майно перейшло у т. зв. релігійний фонд, призначенням якого було служити виключно культивуванню релігій усіх обрядів. З огляду на це він також мав сприяти утримуванню духовних семінарій і закладів теологічних наук.

Декретом від 27 квітня 1783 р. у Львові було засновано Генеральну греко-католицьку духовну семінарію. Саме їй цар Йозеф II розпорядженням від 30 червня 1783 р. передав львівську садибу сестер домініканок. Із цього часу губернія і голова Камеральної і провінційної вищої будівельної дирекції активно працювали над переобладнанням приміщень.

Уже невдовзі відбулася номінація ректора Греко-католицької духовної семінарії Антона Ангеловича, віцеректора Миколи Скородинського, консисторії у Львові та Перемишлі отримали наказ щодо пропозиції кандидатів у семінарію. Наприкінці жовтня будинок був підготовлений для 50 семінаристів, ректора і віцеректора. 1 листопада семінарія розпочала роботу. У розпорядженні навчального закладу була бібліотека скасованої в 1783 р. Папської Колегії театинів, звідти А. Ангелович взяв також предмети (меблі та посуд), які відповідали обряду [1, с. 125, 126]. Не менш важливим в історії семінарії було те, що її наступний ректор Михайло Щавницький, довідавшись про касацію монастиря оо. василіан у Скиті Манявському, звернувся з проханням забрати звідти церковні ризи, посуд і книги та передати їх для використання у семінарії [1, с. 185].

Головною пам'яткою архітектурного комплексу була церква Св. Духа. На початку ХХ ст., провівши детальний її аналіз, розлогу статтю підготував В. Січинський. За словами вченого, вона повністю відповідала часу своєї появи. Початково це був костел, побудований у 1722–1729 рр.* Храм налічував дев'ять вітарів і орган. Наприкінці ХVIII ст. його переробили на семінарську церкву

* Роком заснування монастиря одні називають 1723 [3, чис. 81; 17, с. 1]; інші — 1729 [9, с. 131; 21, с. 43]. Але у будинку монастиря, де наприкінці 1930-х рр. розміщувалася кухня, був бароковий портал дверей із написом: «ANO DNI 1722» [16, с. 15].

Св. Духа. Це була базиліка з однією навою витягнутої форми, з півкруглою вітварною апсидою, зорієнтованою на захід. У східній частині розташовувалися широкі хори, під ними — головний вхід з вул. Широкої. Серед інших будівля вирізнялася розвиненими виступами з пілястрами у середині. Їх було по три пари з обох сторін. Між ними розташовувалися глибокі ніші, перекриті півкруглими луками. Пілястри, крім декоративної, відігравали також конструктивну роль — були контрфорсами (підпорами) цілої будівлі. Склепіння на всій стелі і над хорами було хрещате, а у вітварній частині будівничі використали комбінацію хрещатого зірчастого склепіння. Церква була вкрита двосхилим стрімким дахом, який утворював трикутний фронтон на східному фасаді від вул. Широкої. Із заходу над вітварем він заокруглювався відповідно до півкруглої форми апсиди. Головний фасад церкви зі сходу прикрашали парні пілястри дорійського ордеру на всю висоту стіни. У цьому ж стилі був витриманий портал головних дверей у вигляді портика на пілястрах. Над порталом розташовувалися два вікна з півкруглим завершенням [16, с. 16, 17].

Будівля церкви Св. Духа повною мірою відповідала меншим храмам доби бароко. Подібний тип із сильно розвиненими виступами-пілястрами, що одночасно служать контрфорсами, відомий з романської доби і готики, особливо у Франції. У XVII і XVIII ст. він набув поширення, зокрема у Німеччині та Австрії.

Церква була зруйнована бомбою у 1939 р. Ідея її відбудови належала ректору семінарії, а згодом митрополиту і кардиналові о. Йосипу Сліпому. Конкурс на кращий проект оголосили у квітні 1942 р. На підставі збережених матеріалів із 15 надісланих проєктів авторство вдалося розшифрувати лише дев'яти. Серед них — інженер-архітектор Степан Гаврилюк, Євген Грень, Орест Горницький, Данило Мирослав Німців, Євген Нагірний, Микола Мікула, Роман Грицай, Андрій Кондрацький-Таскін, Отто Федак у співавторстві з Олександром Пежанським [4, с. 160, 161].

Велике зацікавлення у дослідників упродовж десятиліть викликала барокова дзвіниця, яка входила до складу ансамблю. Вона побудована дещо пізніше ніж храм, вірогідно, у 1740-х — на початку 1750-х рр. Її архітектором був Мартин Урбанік. Вперше про

це написав Т. Маньковський, відштовхуючись від того, що домініканці називали його «своїм архітектором» [22, с. 334]. Його припущення підтверджує документ, який віднайшов В. Вуйцик, — т. зв. протестація львівського мулярського цеху проти М. Урбаніка, в якій працівники цеху скаржаться, що муляр позабирав у них різні «фабрики», у тому числі «панянок домініканок» [4, с. 157].

Дзвіниця — одна з кращих у Львові. У плані вежа має квадратну форму. Вона складається із трьох ярусів. Нижній із трьох сторін був оточений іншими забудовами, і тільки четверта, східна сторона, зовсім гладка, — відкрита. Другий ярус має гладкі стіни з невеликими пілястрами на кутах і досить розвинений антаблемент і архітрав. Третій ярус вежі помітно багатше оздоблений. На кутах розміщені легкі колони, які стоять окремо на високому постаменті коринфського ордеру. Біля них на стіні вежі розташовано парні пілястри з кожної сторони квадрата — також із коринфськими капітелями, тонкого рисунку. Поміж пілястрами розташовані вікна з напівкруглими завершеннями. Над архітравом третього ярусу розташований досить розвинений аттик, що своїми формами відповідає композиції колонок, які виступають, і пілястрів другого поверху. Посередині аттика з кожного боку вежі вміщені годинники. На кутах будівлі, над колонами встановлені ліхтарні, які мають багато спільного з такими ж архітектурними деталями катедрального собору Св. Юра у Львові. Не виключено, що ліхтарні дзвіниці церкви Св. Духа постали пізніше, у час якоїсь реставрації, а отже, є механічним наслідуванням давніших зразків. Вище над аттиком — перекриття вежі восьмигранною банею, у традиційному бароковому стилі, у пишних, пластично розвинених формах, що добре зв'язані з усією будівлею.

Найменш вивченими нині залишаються семінарські будівлі. Їх аналіз передбачає залучення праць багатьох науковців. З об'єктивних причин вони не мають хронологічного викладу матеріалу, подана в них інформація часто позбавлена логічного зв'язку.

Сьогодні добре відомо, що Йозеф II львівську садибу монастиря поділив на дві частини. Сам монастирський будинок розпорядженням від 30 червня 1783 р. віддав Греко-католицькій духовній семінарії, а монастирський город призначив під ботанічний сад для медичного відділу Львівського університету. Але сад

фактично не був закладений, а відтак цілу площу поділили на 26 частин і в 1795 р. продали під приватну забудову. Через город провели вулицю, яка сполучала Сикстуську (нині — вул. Дорошенка) і Широку.

Упродовж серпня-жовтня 1783 р. А. Ангелович із головою Вищої будівельної дирекції під наглядом губернії провів провізоричний ремонт отриманого монастирського будинку, кімнати якого облаштував для потреб 50 семінаристів, ректора і віцеректора, а також для богословських викладів. Усе інше чекало на кращі часи. Це стосувалося і навчальних кімнат, відомих як музеї. На перших порах їх заступили їдальні, які називали рефектаріями.

Наступна інформація про семінарські будівлі датується 1 жовтня 1784 р. У цей час ректор семінарії разом з економом жили в одноповерховій кам'яниці ближче до вулиці. Тоді були проведені провізоричні ремонти у кімнатах для лекційних викладів. На перешкоді подальших робіт стояло поширення думки про непридатність будівлі для семінарії. Завдяки М. Щавницькому все ж вдалося залишити її на визначеному раніше місці. У результаті голова Вищої будівельної дирекції почав переобладнання кімнат для семінаристів, із двох він робив одну просторішу. Вагомою його заслугою стало обладнання навчальних кімнат і спільної їдальні. Тоді ж М. Щавницький на власний розсуд наказав встановити ґрати на вікнах у будинку, де жив, що було спричинене відсутністю приміщення для зберігання грошей.

Інтенсивні роботи у семінарських будівлях проводилися у 1786 р. Першочерговим своїм завданням М. Щавницький вважав ліквідацію протягу в головному будинку. Саме йому належала пропозиція перебудувати вікна симетрично. Важливим його здобутком вважається встановлення шиб у вікнах, знесення муру, непотрібного на подвір'ї, і побудови з цього матеріалу дровітні, яка, як відомо, довго не простояла. У 1786 р. завдяки старанням М. Щавницького у семінарії з'явилися чотири навчальні кімнати, подібно як у Генеральній Греко-католицькій духовній семінарії у Відні (Барбареумі). Вони містили столи на вісім осіб. Кожна з них мала провідників, вибраних із семінаристів, які повинні були наглядати за тим, щоб інші дотримувалися денного розпорядку, належно виконували усі свої завдання, дисциплінували їх.

Провідники зазвичай сиділи біля дверей, не впускали нікого з інших музеїв [1, с. 258, 259]. У 1787 р. розібрали будинок, де жив ректор.

У 1792 р. назріла потреба капітального ремонту, який передбачав передовсім очищення першого туалету (дерев'яний) і ремонт другого (дерев'яний), який би мав закритий стічний канал. Другий, не дочекавшись рішення губернії, завалився. Відтак ректор підготував кошторис на вичищення першого і вивезення сміття із заваленого, а також на будову нового, дерев'яного, у подвір'ї. Нагальним було питання встановлення зимових вікон (подвійних) у спальнях, їдальні, навчальних і викладацьких кімнатах, що і зробили у листопаді 1793 р. Слюсарні роботи виконав Лаврентій Друм, столярські — Яків Валькер, склярські — Лейб Шпігель. У 1795 р. у подвір'ї звели нову дровітню з розрахунком на те, що семінарію будуть розширювати. У 1799 р. головні роботи велися навколо клоак.

Про величину семінарського будинку після усіх будов і перебудов дає уявлення проект, який підготував ректор семінарії 6 липня 1804 р. щодо опалення на 1804/05 н. р. У партері під № 1 була маленька кімната — канцелярія семінарії. Семінаристи жили у кімнатах № 2, 5-11, 18, 21 і 22. Під № 3 була кімната для сторожа, яку разом із захристією церкви опалювала піч. Дві малі кімнати № 12 і 12½ відводилися для розмовниць, під гостьові, де приймали відвідувачів, сторонніх людей, що приходили до семінаристів. Під № 16 і 17 розташовувалися дві великі їдальні, т. зв. стара і нова. Лічниця (медпункт) займала дві кімнати — № 19 і 20. В одній із них була лічничка, в іншій жив лікар. Ректор мав житло, яке складалося з чотирьох кімнат, що опалювалися печами з кімнат дверника.

На першому поверсі семінаристи жили у кімнатах № 1-4, 8-10, 14-18, 23, 24 і 27. У кімнатах під № 5-7 розташовувалися два віцеректори, а під № 25, де було дві кімнати, — префекти студій. Притому побутують дані, що у кімнатах № 19-22 містилися музеї, а богословські виклади проводилися у ще інших чотирьох великих кімнатах. Не менш важливою є інформація, що на першому поверсі були також чотири кімнати ректора, які опалювалися спільними печами з помешканням дверника [2, т. 136/137, с. 56, 57].

В окремому одноповерховому будинку були чотири великі зали, в яких до 1809 р. відбувалися богословські виклади, і чотири навчальні кімнати (№ 19-22). Там також розташовувався склад тканин, старого вбрання, а також взуття. Короткий час там була невеличка кравецька майстерня. Найбільші ремонтні роботи у цьому будинку виконувалися у 1805 і 1806 рр. [1, с. 206-212].

Перебудову, яку почав М. Щавницький, продовжив К. Сабаговський. Він це робив на власний розсуд, за що був усунений із посади ректора. Відповідно цей факт відлякував усіх його наступників. Відтоді на всі питання про перебудову або розширення відповідали стереотипно: «Губернія».

Говорячи про топографію Греко-католицької духовної семінарії, слід згадати працю о. Василя Чернецького. У ній знаходимо інформацію про будиночок, в якому жили перші ректори семінарії, а головно його розташування у саду поряд із каплицею. Важливим є наведений факт про те, що за часів домініканок у саду не було одноповерхового будинку з великими кімнатами-лекторіями, його семінарія отримала пізніше. Саме там викладали о. Іван Грабовецький, о. Іван Дорожинський, о. Теодор Захаріяевич та інші. З часу заснування у Львові Університету, який розташовувався у Тринітарському будинку і в якому семінаристи мали богословські заняття, великі зали будинку переобладнали під навчальні кімнати, т. зв. музеї, а в інших кімнатах були склади семінарських речей. З огляду на це, його почали називати музейним будинком: у партері розташовувалися музеї для студентів I і II року навчання, а на поверсі — для III і IV року навчання. Оскільки кімнати для відпочинку впродовж усього дня були зачинені, то семінаристи перебували саме там. Музеї були місцем навчання, звідти юнаки йшли на лекції, на проходи, на обіди і вечері. В музеях попри стіни розташовувалися лавки, а перед лавками — пульти з чотирма переділами, які відкривалися. При кожному пульта сиділи чотири студенти, які навчалися. Ввечері на кожному пульта світилися дві лосеві свічки. Перед музеями з боку розташовувалося велике огорожене парканом місце під склад деревини [3, чис. 81, с. 1; чис. 82, с. 1]. У 1887 р. музейний будинок розібрали і на його місці заклали фундамент під великий мурований будинок, де відразу планувалося розмістити головну пошту.

Наприкінці 1880-х рр. планували розібрати і другий семінарський будинок, де жили настоятелі закладу разом із семінаристами. Ідучи до нього, потрібно було пройти через металеву штахетну браму від вул. Широкої, а переступивши через кілька кроків поріг головних вхідних дверей, відвідувач опинявся в сінях, де з правого боку стояла лавочка, над якою висіла «закрита рама, де наліплюються оголошення ректора». Ліворуч були три невеличкі кімнати, погано помальовані, з тьмяним освітленням і загратованими вікнами. У першій жив дверник, якого називали «семінарським цербером». Він через напівскляні двері спостерігав хто заходить і виходить із закладу. З кімнати дверника вели напівскляні двері до другої кімнати, гостьової. У ній зупинялися ті, кому забороняли входити до закладу і хто хотів спілкуватися із семінаристами. До другої примикала третя, освітлена невеличким віконцем, що виходило на коридор закладу. Її також використовували для зустрічей із вихованцями. У гостьовій кімнаті був невеличкий столик, кілька старих крісел і давня софа. Стіни прикрашали портрети єпископів Григорія Яхимовича, Спиридона Литвиновича та ікона «Різдва Христового». Із сіней двері з маленьким віконцем вели у середину закладу. Ці двері дверник обов'язково замикав на ключ. За ними праворуч через вузький прохід можна було пройти до семінарської каплиці, а навпроти — головний коридор, до якого примикали бокові коридори. З головного коридору був вхід до захристії каплиці, а також вихід у сад і до музеїв. З нижніх коридорів нагору (на поверх) вели зручні кам'яні сходи. На коридорах біля кімнат настоятелів стояло декілька шаф. На низьких жовтих дверях білою фарбою були зазначені номери приміщень. Саме вони свідчили, що у закладі були 52 кімнати, з яких у партері — 25, а на поверсі — 27. Семінаристи в партері займали кімнати № 1-11, 21 (мала і велика), 24, 25. Інші кімнати, а саме № 12 і 13, належали двернику, і там розташовувалася гостьова, № 14 і 15 — дровітня, № 16 — сторож, № 17 — захристія, № 18 — кімната префекта, № 19 — кімната II їдальні, № 20 — I їдальні, № 22 — інфрмар. На поверсі: у кімнатах № 26-29, 35, 36, 38-40, 43-46, 47 (мала і велика) жили семінаристи, кімнати № 30 і 31 належали II віцеректору, кімнати № 32-34 — ректору, кімната № 41 — I віцеректору, кімнати № 47 і 48 — духівникам,

№ 42 і 50 — склад, а № 37, 51 і 52 належали префектам, які жили окремо.

При семінарії були два сади (городи): з південної і північної сторони закладу, розділені високим муром від вулиці Широкої. Північний сад підходив до мурів палацу Сапегів і був малим. У ньому росло лише декілька дерев, багато кущів і квіти. Південний город, через який ішлося до музеїв, був великим. У цьому саду, попри довгий мур, який зв'язував семінарську каплицю з низьким будиночком, де жив економ і де була трупарня, росли високі і крислагі липи, каштани і кілька тополь. Поміж цими деревами кілька поколінь семінаристів протоптали тверді стежки. Під деякими деревами були навіть лавочки для відпочинку. Двері, які вели до садів із закладу, на ніч замикали на ключ. Усі дерева в садах висаджували семінаристи. Сад для вихованців був великим щастям. У ньому навчалися, прогулювалися, забавлялися і дишали свіжим повітрям. Та у 1887 р. цього великого саду не стало. Закладаючи фундамент під новий семінарський будинок, дерева вирубали.

Працю В. Чернецького використав у своїй статті Іван Крип'якевич. Опублікована в 1935 р. [8], вона стала найпоширенішою у науковому середовищі. Слід зауважити, що фрагменти статті було опубліковано у часописах [12; 13]. Крім того, її активно використовують наступні покоління науковців без особливих доопрацювань. Деякі питання, яких торкався В. Чернецький, входять до інших праць І. Крип'якевича, насамперед до книжки «Історичні проходи по Львову» [9, с. 131], яка кілька разів була перевидана (1991, 2007).

Окрему увагу будинку Греко-католицької духовної семінарії приділив Кирило Студинський. У своїй праці він зазначив, що церква і частина семінарії, яка ще залишалася на початку ХХ ст., були гарно відновлені всередині. Важливим було те, що з вікон семінарії зняли ґрати, які надавали будинку вигляду в'язниці [17, с. 1]. Сьогодні важливо зазначити, що ще до кінця 1970-х рр. при вул. Жовтневій (нині — Дорошенка) стояла будівля старих «музеїв» — семінарського гуртожитку. На цьому місці зараз розміщена прямокутна споруда «Укртелекому» (Дорошенка, 43) [14, с. 71].

Дослідження різних вчених на основі архівних матеріалів, зверненням до спогадів дають підстави говорити про численні реорганізації семінарських будівель, їх ремонти, добудови і перебудови, розширення тощо. Також про це свідчать карти міста Львова кінця XVIII — першої половини XIX ст. [23], з яких окремі вже опубліковані [20, il. 118].

У вивченні архітектурного комплексу Греко-католицької духовної семінарії велику роль відіграють також іконографічні матеріали. Серед них відомими є твори К.-В. Келісінського (Львів, 1830-ті рр.; рисунок олівцем), Я. Тисевича (Париж, 1841; літографія, виконана в майстерні Г. Клерже), А. Тітца (Львів, 1857; літографія, виконана в майстерні Т. Клемента), А. Пилиховського (Львів, б. д.; літографія), які сьогодні зберігаються у фондах Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника, а також Л. Геца (Львів, 1930-ті рр.; картон, олія) з фондів Національного музею у Львові імені А. Шептицького [18, с. 78, 195]. Усі вони лише в загальних формах передають вигляд семінарії у XIX ст. Головним об'єктом їхніх зацікавлень найчастіше є дзвіниця, а вже потім церква. Семінарські будівлі, якщо і зацікавлюють митців, то вони змальовані серед зелені дерев саду.

Унікальним є іконографічний матеріал із підписом Юрія Глоговського. Це плани бокового будинку Греко-католицької духовної семінарії у Львові з кімнатами для економа, кухаря і служби [5; 6]. Перший датується 23 лютого 1826 р. [5]. Поява цього плану тісно пов'язана з дорученням, яке отримав будівничий. Його підтверджує документ про виконання поставлених завдань і перевірку терміном від 1 січня до кінця березня 1826 р. [7]. Їх обсяг надзвичайно широкий. Для прикладу можна взяти будівництво різних об'єктів, прибудов, перевірку їхнього фізичного стану. У документі за 2 березня 1826 р. зазначено, що Ю. Глоговський у зв'язку з розширенням семінарії виконав шість планів [7, арк. 21].

Будинок, проект якого поданий на плані від 23 лютого 1826 р., має форму букви «Г». Зовнішня сторона вужчої стіни розміщувалася паралельно до вул. Широкої, а внутрішня виходила на подвір'я, торець стіни — напроти відкритого двору і прохідної бокової алеї. Зовнішній бік довшої стіни будинку виходив у внутрішній великий двір і був звернений до головної будівлі, а

внутрішній виходив на подвір'я і прохідну бокову алею. У меншій частині будинку у трьох майже однакових за площею кімнатах (А, В, С) жив економ. Кімнати В і С були прохідними. Двері розміщувалися ближче до внутрішнього двору. У кімнатах було по чотири вікна: два виходили на вул. Широку, два — у двір. Третя кімната, позначена буквою А, була поділена паралельною до вулиці стіною. Завдяки їй кімната отримала відокремлений від загальної площі невеликий простір. Світло, яке проходило в кімнату з одного вікна від подвір'я, потрапляло туди лише через двері. До кімнат економа входили з великої кухні, яка мала два вікна: одне на вулицю, а інше в подвір'я, а також сходи у підвал. Навпроти дверей до кімнат економа у кухні були двері до комори економа, освітленої двома вікнами. До кухні був вхід в кінці стіни будинку з подвір'я по двох сходинках до дверей, які межували з дверима туалетів із чотирма кабінками. У довшому крилі будинку кімнати, позначені буквами D, E, F, G, H, належали кухарю, або кухарям. «Е» — сіни, які мали вхід із подвір'я. Усі їхні вікна (D, E, F, G — по одному, а H — два) виходили на подвір'я. В одному ряді з ними були кімнати I, K, L і M, проте вони були ізольовані і мали власний вхід із подвір'я через кімнату-сіни «К». Кімната «I», яка мала чотири вікна, була помітно великою і призначалася для слуг семінарії. З сіней семінаристи входили до кімнати «L», де вони милися у розігрій в сусідній кімнаті «M» воді.

Другий план датується 30 червня 1828 р. [6]. Його порівняння із попереднім дає підстави стверджувати, що він постав як результат проведених у будинку ремонтних робіт, насамперед перепланування і облаштування тих чи інших кімнат. Під час переобладнання приміщення частково змінили інтер'єр кімнат економа. У кімнаті «А» забрали перегородку і пробрили вікно на вулицю. Правдоподібно, з об'єктивних причин на ньому встановили ґрати. Усі двері тепер розташовувалися по центрі. Великих змін зазнала кухня. Забравши сходи у підвал, її поділили на дві паралельні до вулиці й однакові за площею частини. Це вплинуло на перепланування вікон, яких від вулиці вже стало два (одне загразоване). З'явився перший передпокій. Він мав із подвір'я двері і загразоване вікно. Для зручності користування їх поміняли

місцями. З першого передпокою одні двері вели до кухні, другі — в кімнати економа. Треті двері служили переходом у другий передпокій, організований на місці туалетів. Там встановили сходи, якими спускалися в підвал. Із другого передпокою був вхід до комори економа, де залишили лише одне загразоване вікно. Всі інші кімнати залишили практично без змін. Кухарі і надалі користувалися кімнатами D, E, F, G і H, з яких E була кімнатою-сіньми. Притому слід зазначити, що на новому плані не вказано призначення кімнат I, K, L, M.

На обох планах подано покрівлю будинку, його вид із подвір'я. Привертає увагу односхилий дах приміщення, а також різні рівні вікон та їх величина.

Плани бокового будинку Греко-католицької духовної семінарії у Львові, які підготував у 1826 і 1828 рр. Ю. Глоговський, мають велику цінність, позаяк розкривають напрями діяльності Вищої будівельної дирекції. Проведена у ньому реорганізація передбачала передовсім покращення санітарно-гігієнічних умов, перепланування забезпечувало збереження тепла. Плани дають підставу вважати, що роботи велися із врахуванням побажань тих, для кого готувалися приміщення. Водночас головним питанням залишалося надійне збереження майна.

Плани будинку Греко-католицької духовної семінарії, які належать Ю. Глоговському, мають також велике значення з огляду на те, що у науковій літературі ми знаходимо лише побіжну інформацію про кімнати для обслуговуючого персоналу семінарії. Крім того, вони частково доповнюють її, подаючи нову інформацію.

Сьогодні лише відомо, що від початку до відповідальних ділянок праці ректора належав економічний стан семінарії. У нього був помічник-економ — урядовець, який підпорядковувався губернії. Саме з ним він радився у найдрібніших питаннях. Таким чином, усе відбувалося з дозволу губернії [1, с. 265]. Притому слід зазначити, що економі вважали працю в семінарії за допоміжне заняття, тому часто шукали вигідних пропозицій поза її стінами. Перший економ Антін Корпонай, касир Бохенського округу, прибув до семінарії 1 січня 1784 р. Йому платили 400 зрн., надали житло з опаленням. Крім цього, у нього був помічник Адлер, який після його смерті 5 лютого 1785 р. перейняв на себе всі справи

попередника, але поєднував їх із працею в латинській семінарії. На підставі архівних документів, дослідники стверджують, що економи жили в семінарії ще у 1790-х рр. [1, с. 342, 343].

Через певні обставини наприкінці 1808 р. митрополит почав також вирішувати економічні питання семінарії [1, с. 276]. Потреба в кімнатах для економа, очевидно, відпала. Плани, які підготував Ю. Глоговський, свідчать про інше. У розпорядженні економа було п'ять кімнат, одна з яких — комора. Наприкінці 1820-х рр. їх переобладнали, ймовірно, враховуючи побажання державного службовця.

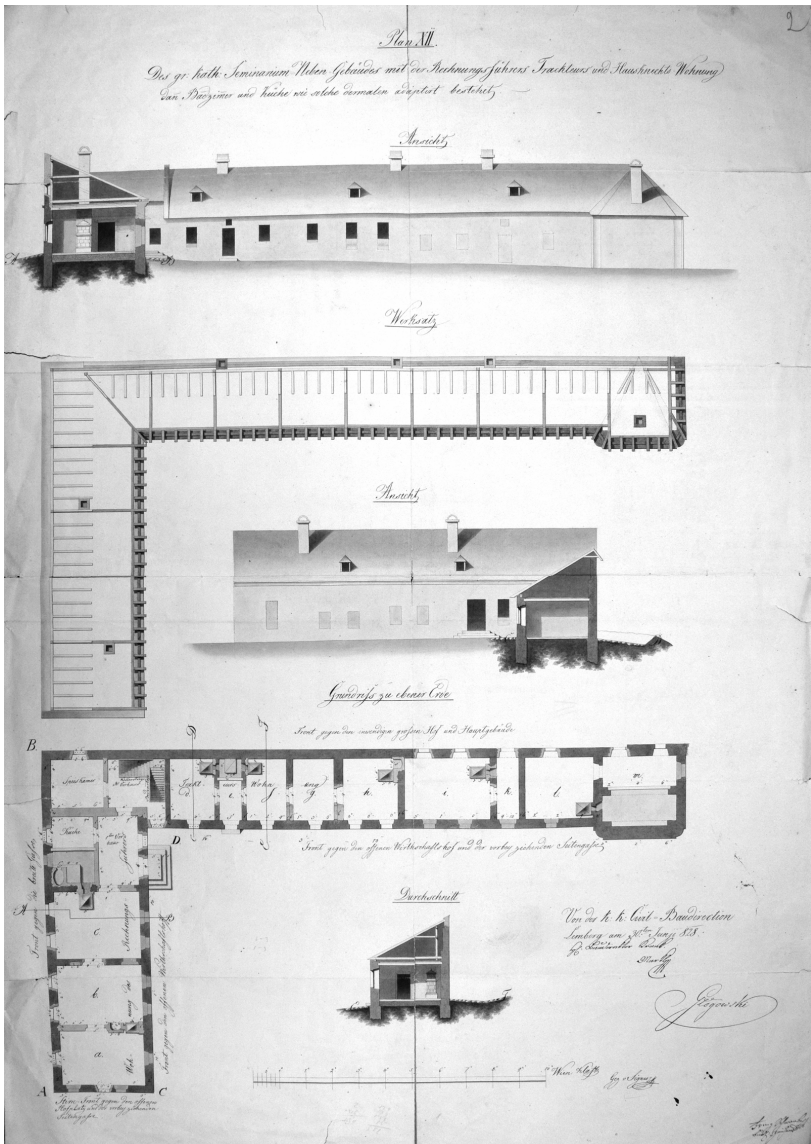
Не менш важливим є те, що плани Ю. Глоговського підтверджують інформацію про приміщення, які надавали кухарям. В архівних документах від 1783 р. є загальні вказівки щодо продуктів харчування семінаристів: «Харч для питомців має бути обильний, але треба їм подавати правильно не більше як 4 страви на обід і 3 або 2 на вечеру. Однак ректор буде пильно наглядати, щоби зовсім не подавано вправді добірних, але вибагливіших страв, а давати зате добрі і для здоровля сприятливі. А що ведення домашнього господарства у власному заряді в таких алюмнатах вимагає завсіди чимало видатків, і настоятелів, хоч би дуже добре розумілися на тім, відтягало би і спиняло у головному заняттю та вихованню питомців, треба доставу харчу винаймити і винаємцеві виплачувати загальну квоту грошей, що припадає на харч на кожну особу» [1, с. 276]. З огляду на вимоги, які ставив до їжі семінаристів цісар, від початку своєї діяльності навчальний заклад співпрацював із такими підприємцями: Мазовецькі, Олексій Гербер, Петраш, Іван Цвібель, Франц Штурм, які продавали йому продукти. У них були слуги, що мали у своєму розпорядженні кухню, комору, пивницю і дровітню [1, с. 279]. У 1790-х рр. підприємець І. Цвібель сам отримав приміщення в будинку на семінарському подвір'ї, яке займав разом із капелюшником, а в семінарії — кухню, піч, комору, дві їдальні та дві пивниці [1, с. 290].

Плани Ю. Глоговського засвідчують, що семінарія надавала кімнати для інших служб. З літератури відомо, що там працювали швець, кравець, швачка, прачка. Були також слуги, потреба в яких із роками лише зростала. Їм платили по 6 зрн., давали житло з опаленням, але не продукти харчування. Для прийняття на роботу

вони повинні були показати свідоцтво про їхню поведінку в попередніх панів. Сьогодні відомими є імена навіть перших слуг. Ними у 1785 р. були: Семен Чировський, Тома Потоцький, Іван Гулевич, Андрій Боровський і Вартоломей Смолькевич; у 1792 р. — Христоф і Семен Гавляковські; у 1796 р. — Федір Матвій Роговський і Василь Фуртак та інші [1, с. 346].

Здійснене дослідження розкриває масштаб праці багатьох відомих українських і польських учених, які досліджували історію архітектурного комплексу Греко-католицької духовної семінарії у Львові. Основою більшості з них є архівні матеріали, мемуаристика. Велику цінність мають ті, які підготовлені шляхом безпосередніх обстежень. Для української культури вагомими є дослідження архітектури церкви Св. Духа першої половини XVIII ст., а також дзвіниці другої половини XVIII ст. На окрему увагу заслуговує фіксація численних реорганізацій, яких зазнали семінарські будівлі, їх ремонтів, добудов і перебудов, розширень тощо. Висновки науковців підтверджують карти Львова кінця XVIII — початку XIX ст., а також графічні твори митців XIX — початку XX ст., які зберігаються у фондах Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника і Національного музею у Львові імені А. Шептицького.

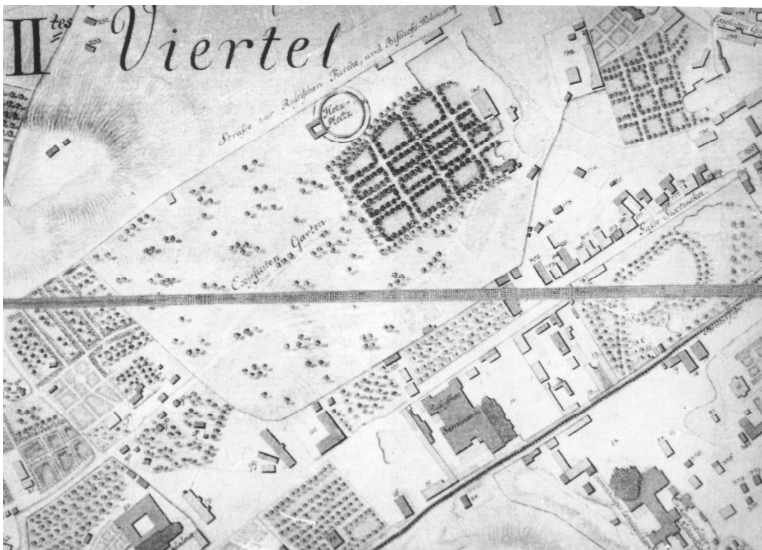
Наукові праці вчених, присвячені історії архітектурного комплексу Греко-католицької духовної семінарії у Львові, доповнюють плани, які підготував Юрій Глоговський у 1826 і 1828 рр. і які зберігаються у Центральному державному історичному архіві України у Львові. Це плани бокового будинку Греко-католицької духовної семінарії у Львові з кімнатами для економа, кухаря і служби до і після реорганізації приміщень. Вони добре відображають частину інтер'єру семінарського будинку, про яку нині є надзвичайно мало інформації, дають уявлення про зміни, що там відбулися наприкінці 1820-х рр. Їх вивчення увиразнює також загальний напрям і характер діяльності Дирекції будівництва. Сьогодні вони є вагомим джерелом у вивченні архітектурного комплексу семінарії, доповнюють дані з історії забудови Львова першої половини XIX ст.

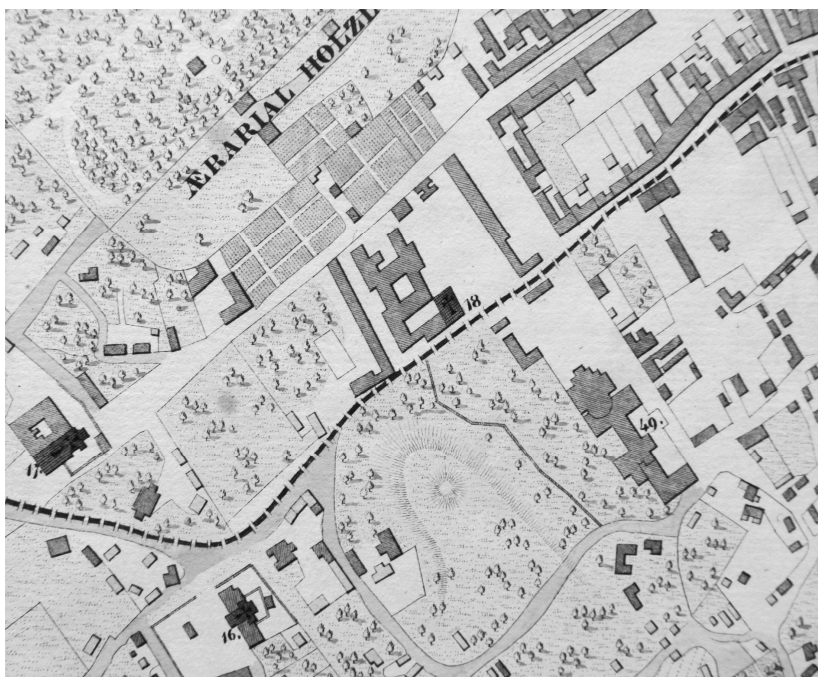
Глоговський Ю. План бокового будинку Греко-католицької духовної семінарії у Львові з кімнатами для економа, кухаря і служби від 30 червня 1828 р. (Папір, туш, перо, акварель; ЦДІА України у Львові. Ф. 726. Оп. 1. Спр. 363. Арк. 2)

Келісінський К.-В. Вид на [Греко-католицьку] духовну семінарію і гору Вроновського з вулиці Сикстуської (Львів, 1830-ті рр.; Папір, рисунок олівцем; ЛНБ України ім. В. Стефаніка, Інститут досліджень бібліотечних мистецьких ресурсів, Інв. № 83312)

План міста Львова з його передмістями кінця XVIII ст. (Фрагмент). (Репродукція з книжки Czerner O. *Lwów na dawnej rycinie i planie*. Wrocław; Warszawa; Kraków: Zakład Narodowy imienia Ossolińskich, 1997. S. 118)

План міста Львова з його передмістями (Фрагмент) / Plan der Stadt Lemberg sammt ihren Vorstädted (Відень, 1829; Панір, літографія; ЛННБ України ім. В. Стефаника, кабінет картографії, шифр КК. 8666)

1. Андрохович А. Історія гр.-кат. Генеральної Духовної Семинарії у Львові 1783–1810 // Праці гр.-кат. Богословської Академії у Львові. Греко-католицька духовна семинарія у Львові / матеріали і розвідки зібрав о. проф. др. Йосиф Сліпий. Львів: Біблос, 1936. Т. III, ч. II. С. 61-505.
2. Андрохович А. Львівське «Studium Ruthenum» // Записки Наукового товариства імени Шевченка. Львів: З друкарні Наукового товариства імени Шевченка, 1921. Т. 131. С. 123-195; 1922. Т. 132. С. 185-217; 1925. Т. 136/137. С. 43-105; 1927. Т. 146. С. 33-118; 1929. Т. 150. С. 1-80.
3. В. зь С. [Чернецький В.]. Згадки із семинарського життя у Львові. Дѣло. Львівъ, 1888. чис. 72 (30 март. (11 цвѣт.)). С. 1; чис. 73 (31 март. (12 цвѣт.)). С. 1, 2; чис. 75 (3 (15 цвѣт.)). С. 1, 2; чис. 76 (5 (17 цвѣт.)). С. 1, 2; чис. 78 (7 (19 цвѣт.)). С. 1, 2; чис. 79 (8 (20 цвѣт.)). С. 1, 2; чис. 81 (10 (22 цвѣт.)). С. 1; чис. 82 (12 (26 цвѣт.)). С. 1, 2; чис. 84 (14 (28 цвѣт.)). С. 1; чис. 85 (15 (29 цвѣт.)). С. 1, 2; чис. 87 (17 (29 цвѣт.)). С. 1; чис. 93

- (28 цвѣт. (10 мая). С. 1, 2; чис. 100 (5 (17) мая). С. 1, 2; чис. 102 (7 (19) мая). С. 1, 2; чис. 166 (27 лип. (8 серп.)). С. 1; чис. 282 (22 груд. (3 сѣч.)). С. 1; чис. 286 (29 груд. (10 сѣч.)). С. 1, 2.
4. *Вуйцик В.* Матеріали конкурсу на кращий проект відбудови церкви св. Духа при греко-католицькій духовній семінарії у Львові в 1942 році // Українське сакральне мистецтво: традиції, сучасність, перспективи: матеріали міжнар. наук. конф. (Львів, 4-5 трав. 1993 р.) / відп. за випуск *Володимир Бадяк*. Львів: Свічадо, 1994. С. 157-161.
  5. *Глоговський Ю.* План бокового будинку Греко-католицької семінарії у Львові з кімнатами для економа, кухара і служби від 23 лютого 1826 р. // ЦДІА України у Львові. Ф. 726 (Колекція планів шкіл, церков, лікарень, тюрем та інших державних і приватних будинків на території Галичини). Оп. 1. Спр. 363 (План бічного будинку греко-католицької семінарії у Львові з квартирами для рахівника, кухара і служби від 1826 р.). Арк. 1.
  6. *Глоговський Ю.* План бокового будинку Греко-католицької семінарії у Львові з кімнатами для економа, кухара і служби від 30 червня 1828 р. // ЦДІА України у Львові. Ф. 726 (Колекція планів шкіл, церков, лікарень, тюрем та інших державних і приватних будинків на території Галичини). Оп. 1. Спр. 363 (План бічного будинку греко-католицької семінарії у Львові з квартирами для рахівника, кухара і служби від 1826 р.). Арк. 2.
  7. Заява про заборгованість від березня 1826 р. // ЦДІА України у Львові. Ф. 146 (Галицьке намісництво). Оп. 7. Спр. 1620 (Квартальні звіти Дирекції цивільного будівництва про стан діловодства за IV квартал 1825 р. і I квартал 1826 р.). Арк. 21, 22.
  8. *Крипякевич І.* Давня топографія гр.-кат. Духовної Семінарії у Львові // Праці гр.-кат. Богословської Академії у Львові. Греко-католицька духовна семінарія у Львові / матеріали і розвідки зібрав *о. проф. др. Йосиф Слітий*. Львів: Біблос, 1935. Т. I/II, ч. I. С. 215-231.
  9. *Крипякевич І.* Історичні проходи по Львову (3 багатьма ілюстраціями). Львів: накладом Товариства «Просвіта», 1932. 168 с., іл.
  10. *Крипякевич І.* Львівська Русь в першій половині XVI віку. Львів: З друкарні Наукового Товариства ім. Шевченка, 1907. 102 с.
  11. *Крипякевич І.* Русини властители у Львові в першій пол. XVI в. // Науковий Збірник присвячений професорові Михайлові Грушевському учениками й прихильниками з нагоди його десятилітньої наукової праці в Галичині (1894—1904). Львів: З друкарні Наукового Товариства імені Шевченка, 1906. С. 219-236.

12. *Крип'якевич І.* Давня топографія греко-католицької Духовної Семинарії у Львові: фрагменти з публікації / до друку подав *О. В.* // Галицька Брама (Львів). 2000. № 6 (66): Церква Св. Духа у Львові. С. 13, іл.
13. *Крип'якевич І.* Давня топографія греко-католицької духовної семінарії у Львові // Вісник НТШ. Львів, 2008. Чис. 39: Зима-Весна. С. 17, 18, іл.
14. *Мельник І.* Галицьке передмістя та південно-східні околиці Королівського столичного міста Львова. Львів: Апріорі, 2012. 352 с., 555 іл.
15. *Надрата О.* Правна доля реальності гр.-кат. Духовної Семинарії у Львові // Праці гр.-кат. Богословської Академії у Львові. Греко-католицька Духовна Семинарія у Львові / матеріали і розвідки зібрав *о. проф. др. Йосиф Слітий*. Львів: Біблос, 1935. Т. ІІІ, ч. І. С. 233-243, іл.
16. *Січинський В.* Церква гр.-кат. Духовної Семинарії у Львові // Праці гр.-кат. Богословської Академії у Львові. Греко-католицька Духовна Семинарія у Львові / матеріали і розвідки зібрав *о. проф. др. Йосиф Слітий*. Львів: Біблос, 1936. Т. ІІІ, ч. ІІ. С. 13-21, іл.
17. *Студинський К.* Львівська духовна Семинарія в часах Маркіяна Шашкевича (1829–1843). Львів: З друкарні Наукового товариства імени Шевченка, 1916. CCLX + 416 с.
18. Ювілей Маркіяна Шашкевича в музеях Львівської галереї мистецтв / передм. *Р. Лубківський*; уклад.: *Г. Корнеєва, С. Костюк*. Львів: Простір М, 2002. 224 с., іл.
19. *Barącz S.* Rys dziejów zakonu kaznodziejskiego w Polsce: w 2 t. Lwów: W drukarni Zakładu narodowego imienia Ossolińskich, 1861. Т. ІІ. 530 s.
20. *Czerner O.* Lwów na dawnej rycinie i planie. Wrocław; Warszawa; Kraków: Zakład Narodowy imienia Ossolińskich, 1997. 133 s., 269 il.
21. *Janusz B.* Zabytki architektury Lwowa // Lwów dawny i dzisiejszy. Lwów: nakładem wydawnictwa «MAR», 1928. S. 7-49, il.
22. *Mańkowski T.* Dawny Lwów: Jego sztuka i kultura artystyczna. London: nakładem Fundacji Lanckorońskich i Polskiej fundacji kulturalnej, 1974. 422 s., il.
23. Plan der Stadt Lemberg sammt ihren Vorstädted / Lith. bei *J. Trentsensky* in Wien. Wien, 1829 // Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника, кабінет картографії.

References

1. Androkhovych A. (1936). Istoriya hr.-kat. Generalnoyi Dukhovnoyi Semynariyi u Lvovi 1783–1810. *Pratsi hr.-kat. Bohoslovskoyi Akademiyi u Lvovi. Hreko-katolytska dukhovna semynariya u Lvovi*, materiyaly i rozvidky zibrav o. prof. dr. Yosyf Slipyy. Biblos, Lviv, Т. ІІІ, ch. ІІ. pp. 61-505. (in Ukr.).

2. Androkhovych A. Lvivske «Studium Ruthenum». *Zapysky Naukovoho tovarystva imeny Shevchenka*. Z drukarni Naukovoho tovarystva imeny Shevchenka, Lviv, 1921. T. 131. pp. 123-195; 1922. T. 132. pp. 185-217; 1925. T. 136/137. pp. 43-105; 1927. T. 146. pp. 33-118; 1929. T. 150. pp. 1-80. (in Ukr.).
3. V. z S. [Chernetsky V.]. *Zhadky yz semynarskoho zhytya u Lvovi*. Dilo. L'viv, 1888. chys. 72 (30 mart. (11 tsvit.). p. 1; chys. 73 (31 mart. (12 tsvit.). pp. 1, 2; chys. 75 (3 (15 tsvit.). pp. 1, 2; chys. 76 (5 (17 tsvit.). pp. 1, 2; chys. 78 (7 (19 tsvit.). pp. 1, 2; chys. 79 (8 (20 tsvit.). pp. 1, 2; chys. 81 (10 (22 tsvit.). p. 1; chys. 82 (12 (26 tsvit.). pp. 1, 2; chys. 84 (14 (28 tsvit.). p. 1; chys. 85 (15 (29 tsvit.). pp. 1, 2; chys. 87 (17 (29 tsvit.). p. 1; chys. 93 (28 tsvit. (10 maya). pp. 1, 2; chys. 100 (5 (17) maya). pp. 1, 2; chys. 102 (7 (19) maya). pp. 1, 2; chys. 166 (27 lyp. (8 serp.). p. 1; chys. 282 (22 hrud. (3 sich.). p. 1; chys. 286 (29 hrud. (10 sich.). pp. 1, 2. (in Ukr.).
4. Vuytsyk V. (1994). Materialy konkursu na krashchyy proekt vidbudovy tserkvy sv. Dukha pry hreko-katolyts'kiy dukhovniy seminariyi u Lvovi v 1942 rotsi. *Ukrayinske sakralne mystetstvo: tradytsiyy, suchasnist, perspektyvy: materialy mizhnar. nauk. konf. (Lviv, 4-5 trav. 1993 r.)*, Vidp. za vypusk Volodymyr Badyak. Svichado, Lviv, pp. 157-161. (in Ukr.).
5. Glogovskyy Yu. Plan bokovoho budynku Hreko-katolytskoyi seminariyi u Lvovi z kimnatamy dlya ekonomy, kukhara i sluzhby vid 23 lyutoho 1826 r. *TSDIA Ukrayiny u Lvovi*, F. 726 (Kolektsiya planiv shkil, tserkov, likaren, tyurem ta inshykh derzhavnykh i pryvatnykh budynkiv na terytoriyi Halychyny), op. 1, spr. 363 (Plan bichnoho budynku hreko-katolytskoyi seminariyi u Lvovi z kvartyramy dlya rakhivnyka, kukhara i sluzhby vid 1826 r.), fol. 1. (in Ukr.).
6. Glogovskyy Yu. Plan bokovoho budynku Hreko-katolytskoyi seminariyi u Lvovi z kimnatamy dlya ekonomy, kukhara i sluzhby vid 30 chervnya 1828 r. *TSDIA Ukrayiny u Lvovi*, F. 726 (Kolektsiya planiv shkil, tserkov, likaren, tyurem ta inshykh derzhavnykh i pryvatnykh budynkiv na terytoriyi Halychyny), op. 1, spr. 363 (Plan bichnoho budynku hreko-katolytskoyi seminariyi u Lvovi z kvartyramy dlya rakhivnyka, kukhara i sluzhby vid 1826 r.), fol. 2. (in Ukr.).
7. Zayava pro zaborhovanist vid bereznya 1826 r. *TSDIA Ukrayiny u Lvovi*, F. 146 (Halytske namisnytstvo), op. 7, sp. 1620 (Kvartalni zvity Dyrektsiyy tsyvilnoho budivnytstva pro stan dilovodstva za IV kvartal 1825 r. i I kvartal 1826 r.), fol. 21, 22. (in Ukr.).
8. Krypyakevych I. (1935). Davnya topohrafiya hr.-kat. Dukhovnoyi Semynariyi u Lvovi. *Pratsi hr.-kat. Bohoslovskoyi Akademiyi u Lvovi. Hreko-katolytska dukhovna semynariya u Lvovi*, materialy i rozvidky zibrav o. prof. dr. Yosyf Slipyy. Biblos, Lviv, T. I/II, ch. I. pp. 215-231. (in Ukr.).

9. Krypyakevych I. (1932). *Istorychni prokhody po Lvovu* (Z bahatma ilyustratsiyamy). nakladom Tovarystva «Prosvita», Lviv, 168 p., il. (in Ukr.).
10. Krypyakevych I. (1907). *Lvivska Rus v pershiy polovyni XVI viku*. Z drukarni Naukovoho Tovarystva im. Shevchenka, Lviv, 102 p. (in Ukr.).
11. Krypyakevych I. (1906). Rusyny vlastyteli u Lvovi v pershiy pol. XVI v. *Naukovyy Zbirnyk prysvyachenyy profesorovy Mykhaylovy Hrushevskomu uchennykamy y prykhylnykamy z nahody yoho desyatylyitnoyi naukovoyi pratsyi v Halychyni (1894–1904)*. Z drukarni Naukovoho Tovarystva imeny Shevchenka, Lviv, pp. 219-236. (in Ukr.).
12. Krypyakevych I. (2000). Davnya topohrafiya hreko-katolytskoyi Dukhovnoyi Semynariyi u Lvovi: frahmenty z publikatsiyi, do druku podav O. V. *Halytska Brama*. Lviv, no. 6 (66): Tserkva Sv. Dukha u Lvovi. p. 13, il. (in Ukr.).
13. Krypyakevych I. (2008). Davnya topohrafiya hreko-katolytskoyi dukhovnoyi seminariyi u Lvovi. *Visnyk NTSH*. Lviv, Chys. 39: Zyma-Vesna. pp. 17, 18, il. (in Ukr.).
14. Melnyk I. (2012). *Halytske peredmistya ta pivdenno-skhidni okolytsi Korolivskoho stolychnoho mista Lvova*. Apriori, Lviv, 352 p., 555 il. (in Ukr.).
15. Nadraga O. (1935). Pravna dolya realnomy hr.-kat. Dukhovnoyi Semynariyi u Lvovi. *Pratsi hr.-kat. Bohoslovskoyi Akademiyi u Lvovi. Hreko-katolytska Dukhovna Semynariya u Lvovi*, materiyaly i rozvidky zibrav o. prof. dr. Yosyf Slipyy. Biblos, Lviv, T. I/II, ch. I. pp. 233-243, il. (in Ukr.).
16. Sichynskyy V. (1936). Tserkva hr.-kat. Dukhovnoyi Semynariyi u Lvovi. *Pratsi hr.-kat. Bohoslovskoyi Akademiyi u Lvovi. Hreko-katolytska Dukhovna Semynariya u Lvovi*, materiyaly i rozvidky zibrav o. prof. dr. Yosyf Slipyy. Biblos, Lviv, T. III, ch. II. pp. 13-21, il. (in Ukr.).
17. Studynskyy K. (1916). *Lvivska dukhovna Semynariya v chasakh Markiyana Shashkevycha (1829–1843)*. Z drukarni Naukovoho tovarystva imeny Shevchenka, Lviv, CCLX + 416 p. (in Ukr.).
18. Lubkivskyy R. (peredm.), Korneyeyeva H., Kostyuk S. (uklad.). (2002). *Yuviley Markiyana Shashkevycha v muzeyakh Lvivskoyi halereyi mystetstv*. Prostir M, Lviv, 224 p., il. (in Ukr.).
19. Barącz S. (1861). *Rys dziejów zakonu kaznodziejskiego w Polsce*: w 2 t. W drukarni Zakładu narodowego imienia Ossolińskich, Lwów, T. II. 530 p. (in Pol.).
20. Czerner O. *Lwów na dawnej rycinie i planie*. Zakład Narodowy imienia Ossolińskich, Wrocław; Warszawa; Kraków, 1997. 133 p., 269 il. (in Pol.).
21. Janusz B. (1928). Zabytki architektury Lwowa. *Lwów dawny i dzisiejszy*. nakładem wydawnictwa «MAR», Lwów: pp. 7-49, il. (in Pol.).

22. Mańkowski T. (1974). *Dawny Lwów: Jego sztuka i kultura artystyczna*. nakładem Fundacji Lanckorońskich i Polskiej fundacji kulturalnej, London, 422 p., il. (in Pol.).
23. Plan der Stadt Lemberg samt ihren Vorstädten, Lith. bei J. Trentsensky in Wien. Wien, 1829. *Lvivska natsionalna naukova biblioteka Ukrayiny imeni V. Stefanyka*, kabinet kartohrafiyi. (in Germ.).

Larysa Kupchynska, Researcher of the Vasyl Stefanyk National Scientific Library of Ukraine in Lviv Research Institute for Library's Art Resources

Greek Catholic theological seminary in Lviv and Yuriy Glogovsky

Taking into account the actual problems of time, the article presents materials related to the history of the architectural complex of the Greek Catholic theological seminary in Lviv. The research is based on the works of famous Ukrainian and Polish scholars, archival documents, maps of Lviv and graphic works of graphic artists of the nineteenth century which are stored primarily in the funds of the Lviv National Scientific Library of Ukraine named after V. Stefanyk. The plans of the side building of the Greek Catholic Seminary in Lviv is introduced in a scientific revolution with rooms for the economist, cook and services, which was prepared by a well-known in Galicia builder of the first half of the nineteenth century — Yuriy Glogovsky in 1826 and 1828. Today they is located in the Central State Historical Archives of Lviv city. The plans best reflects the part of the interior of a seminar house which today has very little information. Being the only known source of this kind, the documents is analyzed in details. The article separately gives the reason for their appearance. In addition, all the premises that underwent reorganization over a period of two years were examined in detail. This made it possible to show the needs of those for whom they were intended, the general direction and nature of the work of the Construction Directorate. It was emphasized that the legacy of Y. Glogovsky is a powerful base for studying the architecture of Lviv in the first half of the nineteenth century, her history.

Keywords: Lviv, Greek Catholic theological seminary, constructor Yuriy Glogovsky, architecture, plans of the seminar house, history.